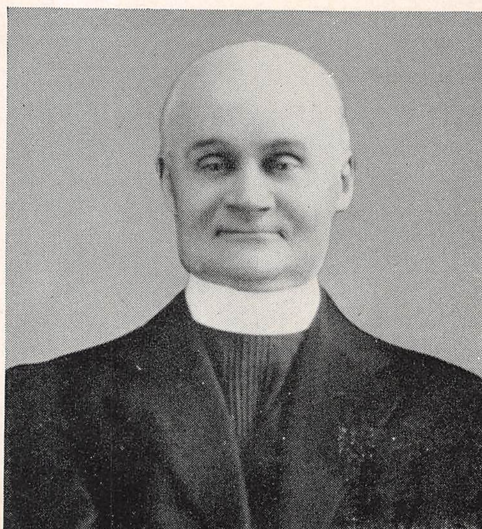
na "neturį laiko". Paklausus, kiek valandų savaitėje dirbo, ką pereitą savaitę nuveikė, daugelis nepajėgtų susitelkti, kad duoti protingą atsakymą. Jei vaikai auga lyg svetimi "burdingieriai", kaip jie gali gerbti savo tėvą ir motiną? Kas negerbia tėvų, tų Dievas nelaimina.

Baigsiu Aime Martin žodžiais, kuriuos paimu iš Samuel Smiles knygutės "Šeimos Įtaka". "Šnekėdamas su p-nia Kampaniene, Napoleonas Bonapartas kartą pastebėjo: "Senoji auklėjimo sistema yra visai netikusi. Ko gi trūksta tam, kad žmonės būtų kaip reikiant auklėjami?" — "Motinų", atsakė Kampanienė. Tas atsakymas labai nustebino imperatorių. "Taip, tiesa", pasakė jis: — "tuo žodžiu visą auklėjimo sistemą tamsta išreiškei. Taigi pasirūpink tamsta taip išmokyti motinas, kad jos savo vaikus mokėtų auklėti." *Kun. Pr. M. Jūras*

Kun. K. Urbonavičius - J. Kmitas,
Moterų Sąjungos himno (žodžių) autorius, vienas žymiausių Amerikos lietuvių publicistų, "Darbininko" redaktorius ir uolus ugdytojas katalikiškųjų organizacijų.

Moterų Sąjunga -- jos rolė Amerikos lietuvių moterų gyvenime

JAU dvidešimts penki metai, kaip Amerikoje įsikūrė Lietuvių Romos Katalikių Moterų Sąjunga, kan. F. Kemėšiui vadovaujant. Organizaciją iššaukė gyvenimo reikalai, nes išsyk ji sparčiai augo. Kuopos visur dygo, tarsi grybai po lietaus. Gal dėl to, kad M. S. užsibrėžti tikslai yra kilnūs. Kam nerūpi tikėjimas, susišelpimas, apsidraudimas, labdarybė, apšvieta ir bendrai kultūra? Tokie tai yra Moterų Sąjungos tikslai, uždaviniai.

Kiekvienas geras kilnus sumanymas sutinka nemažai kliučių. M. S. irgi nemažai teko su jomis susidurti. Vienok savo pasiryžimu, ištverme ir pasiaukojimu visas kliutis nugalėjo ir šiemet mini sidabrinį gyvavimo jubiliejų.

Moterų Sąjungos rolė Amerikos lietuvių moterų gyvenime yra didelei reikšminga. Prieš dvidešimts penkis metus moterų tarpe šioje šalyje nebuvo jokio bendro visuomeninio veikimo. Dėl tos priežasties pradžioje Moterų Sąjungai sunku būdavo surasti net tinkamų narių į valdybą. Tas begalo trukdė veiklą. Ir nėra ko stebėtis. Iš Lietuvos neatvykdavo moterų baigusių aukštus mokslus. Moterų Sąjunga davė ir duoda geriausių progų lavintis visoms narėms.

Seniau Amerikoje lietuvės moterys mažai kam buvo žinomos. Jos net nebūdavo atskiriamos nuo lenkių. Dabar jau to nėra. Sąjungietės yra žinomos ne tik šioje šalyje, bet ir visam pasaulyj, kaipo vienos iš kilniausių moterų. Reikšmingą, tad, rolę vaidina Moterų Sąjunga Amerikoje lietuvių tarpe. Visos lietuvės privalėtų pamylėti šią organizaciją. Ji, kaip geradarė karalienė, visoms yra ištiesus pagelbos, paramos rankas.

Yra žinoma Jugoslavijos karalienė Marija, kurios vyrą 1934 Prancūzijoje nužudė. Dėl savo gerumo, labai yra gyventojų mylima. Sykį buvo toks atsitikimas. Kaimietė užsidėjus ant pečių didelį ryšulį ėjo į turgų. Kelionė buvo ilga, o našta sunki. Nebegalėdama toliau eiti, pakely atsisėdo pasilsėti. Jai besėdint pravažiavo automobilis, kurį vairavo moteris. Pamačius kaimietę šale kelio, sus-

Artistė Marijona čižauskienė

tojo ir pasisiūlė pavėžyti. Kaimietė su džiaugsmu pasiūlymą priėmė. Netrukus abi atsidūrė mieste, turguje. Žmonės jas sutiko didžiausiom ovacijom. Mat, automobilio vairuotoja buvo Jugoslavijos karalienė Marija.

Moterų Sąjunga šioje šalyje yra visoms lietuvėms moterims ir merginoms taja geraja karaliene. Ji savo automobiliu — organizacija — nori visas pavėžyti. Visoms suprantama, kad pavieniai gyventi ir darbuotis yra tai sunkią naštą nešti. Todėl, kad ši žemiška kelionė būt malonesnė ir gyvenimo našta lengvesnė, visos lietuvės turėtų tapti sąjungietėmis per šiuos jubiliejaus metus.

K. P. J.

Artistė M. Čižauskienė

Nerasime Amerikoj lietuvių kolonijos, kurioj nebūtų žinomas artistės M. Čižauskienės vardas.

Ji gimus, augus ir mokslą ėjus Pennsylvania valstybėj.

Dievo apdovanota gražiu balsu iš pat mažų dienų pasišventė muzikai. Lavino, tobulino savo balsą ir juo žavėjo mūsų visuomenę.

Ištekėjus už muziko — kompozitoriaus Jono Čižausko, gavo dar daugiau progos pasišvęsti muzikai.

Gyvendama Worcester, Baltimorėj, Clevelande, Detroite savo aukštu balso išsilavinimu — daina-koncertais kėlė ir garsino lietuvių vardą. Ji yra žinoma ne tik lietuvių, bet ir svetimtaučių tarpe. Kur tik gyveno, visur buvo kviečiama dalyauti aukštesnės klasės amerikiečių grupėj. Buvo narė ir kaip kurių miestų operų. Žodžiu, yra viena žymiausių dainininkių (koloraturinis soprano) lietuvių išeivijoj.

Pasišventus muzikai rado laiko priklausyti ir dirbti mūsų organizacijoms.

Moterų Sąjungai ji daugiausia savo laiko ir energijos yra pašventus. Pradedant Są-gos 11-tu seimu, 1925 m., iki 17-to seimo, 1935 m., buvo jų dalyvė — atstovė ir bažnytinių bei koncertinių iškilmių žymiausiu papuošalu.

1931 metais, 15-me seime, Cleveland, Ohio, išrinkta Centro pirmininke ir tas pareigas ėjo du terminus, iki 17-to seimo, 1935 m.

Nuo 1925 m. iki 1929 buvo Centro valdyboje, kaipo Ohio valstybės direktorė.

Jaunamečių mergaičių skyriaus organizatore buvo nuo 1929 iki 1937 m.

Gyvendama Clevelande buvo suorganizavus didžiausį Sąjungoje jaunamečių skyrių, siekiantį apie šimtą narių. Jai vadovaujant šis skyrius buvo M. S. 26 kp. pažiba. Kiek gražių vakarėlių suruošta, įvairių programų išpildyta vis dėka Marijonos Čižauskienės.

Buvo taipgi suorganizavus ir augusių sąjungiečių moterų chorą, kurį mokino ir jam vadovavo.

Persikėlus gyventi Detroitan irgi grie-